

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Urszula Iwanowska (spr.)

Sędziowie: SA Jolanta Hawryszko

SO del. Beata Górską

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania I. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

na skutek zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 maja 2013 r., sygn. akt VI U 1924/11,

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Urszula Iwanowska SSO del. Beata Górską

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 4 listopada 2011 r. Ubezpieczona wraz z mężem stawiała się na rozprawie, na której wydano wyrok. Po zapoznaniu się z opinią biegłych sądowych z dnia 10 listopada 2012 r. I. G. oświadczyła, że nie ma nic do powiedzenia i opuściła salę rozpraw, jeszcze przed wydaniem wyroku.

W dniu 11 stycznia 2013 r. ubezpieczona wniosła apelację, która postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 16 stycznia 2013 r. została odrzucona, jako wniesiona po terminie.

W dniu 22 stycznia 2013 r. I. G. nadała na pocztę wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji od wyroku z dnia 29 listopada 2012 r. oraz do złożenia wniosku o doręczenie tego wyroku wraz z uzasadnieniem. Jako przyczynę przekroczenia terminu ubezpieczona wskazała, że jest osobą chorą psychicznie. I. G. podniosła, że od kilkunastu lat cierpi na depresję oraz inne zaburzenia zdrowia psychicznego, co - w jej ocenie - potwierdza załączona do wniosku dokumentacja medyczna. W świetle powyższego, zdaniem ubezpieczonej, nie może ona ponosić winy za niezłożenie w terminie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku oraz za niezłożenie apelacji w terminie.

Na rozprawie w dniu 9 maja 2013 r. ubezpieczona zeznała, że nie pamięta czy była na rozprawie, na której został ogłoszony wyrok, nie wie też czy na ogłoszeniu wyroku był obecny jej mąż. Ubezpieczona zeznała nadto, że nie wie dlaczego w grudniu nie złożyła ani wniosku o uzasadnienie, ani też apelacji od wyroku z dnia 29 listopada 2012 r. Nie wie też dlaczego nie dowiedziała się o sposobie zaskarżenia wyroku, ani też w jaki sposób dowiedziała się, że ogłoszony w dniu 29 listopada 2012 r. wyrok jest dla niej niekorzystny. I. G. zeznała także, że nie zna trybu odwołania się od wyroku.

Postanowieniem z dnia 9 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił wniosek ubezpieczonej o przywrócenie terminu do złożenia apelacji oraz do złożenia wniosku o odręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (punkt 1), odrzucił apelację (punkt 2) i odrzucił wniosek o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (punkt 3).

Sąd pierwszej instancji mając na uwadze treść art. 168 § 1 k.p.c. uznał, że ubezpieczona nie dochowała zwykłej staranności w dbałości o własny interes.

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie nie zgodziła się I. G., która w złożonym zażaleniu wniosła o jego uchylenie, zmianę przez przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i doręczenia wyroku z uzasadnieniem. Skarżąca zarzuciła, że Sąd Okręgowy naruszył prawo sądownictwa i konstytucyjne, bowiem jako osoba cierpiąca na choroby psychiatryczno - psychologiczne została pozbawiona prawa do pomocy pełnomocnika z urzędu oraz odrzucono jej inne wnioski.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie doprowadziło do uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Natomiast art. 169 § 3 k.p.c. wskazuje, że równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwość fakt, że apelacja ubezpieczonej złożona w dniu 11 stycznia 2013 r. (data nadania przesyłki w urzędzie pocztowym) została odrzucona przez Sąd Okręgowy jako wniesiona po terminie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2013 r. Orzeczenie to uprawomocniło się, bowiem strony nie złożyły zażalenia.

Następnie I. G. w dniu 22 stycznia 2013 r. nadała w urzędzie pocztowym wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji oraz wniosek o przywrócenie terminu do uzyskania wyroku i uzasadnienia z dnia 29 listopada 2012 r. Do wniosku ubezpieczona dołączyła dokumentację obrazującą jej stan zdrowia.

Sąd Okręgowy wyznaczył termin rozprawy celem przesłuchania ubezpieczonej na okoliczność przyczyn złożenia apelacji oraz wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku po terminie. Po przesłuchaniu ubezpieczonej na rozprawie Sąd Okręgowy wydał zaskarżone postanowienie.

Ponieważ ubezpieczona nie została zobowiązana do uzupełnienia braku formalnego wniosku o przywrócenie terminu przez złożenie apelacji i wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (na podstawie art. 130 § k.p.c.) to rozpoznanie wniosku należało uznać za przedwczesne.

W postanowieniu z dnia 11 lipca 2007 r., III PZ 2/07 (LEX nr 964475) Sąd Najwyższy wskazał, że z brzmienia art. 168 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. i art. 169 § 3 k.p.c. odczytywanych łącznie wynika, że bez względu na to, czy przed złożeniem wniosku o przywrócenie terminu środek odwoławczy bądź środek zaskarżenia był odrzucony, czy nie, równocześnie z wnioskiem strona ma obowiązek dokonać czynności (złożyć środek odwoławczy lub środek zaskarżenia), której wniosek dotyczy. Wniosek o przywrócenie terminu bez równoczesnego dokonania czynności procesowej dotknięty jest brakiem formalnym, podlegającym uzupełnieniu na podstawie art. 130 § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny podzielając powyższe stanowisko jednocześnie podkreśla, że z treści art. 169 § 3 k.p.c. wynika wprost, że sąd nie może przystąpić do rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu dotkniętego brakiem, polegającym na niedokonaniu określonej czynności procesowej.

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy nie przystąpił do merytorycznego rozpoznania zażalenia, bowiem wniosek I. G. o przywrócenie terminu zarówno do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, jak i do złożenia apelacji, jest dotkniętym barkiem formalnym o uzupełnienie, którego Przewodniczący winien wezwać stronę. Rozstrzygnięcie o odrzuceniu apelacji oraz o odrzuceniu wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem

bez dokonania tych czynności procesowych, czyli bez faktycznego złożenia tych pism procesowych, jest orzeczeniem bezprzedmiotowym.

Dopiero zobowiązanie Przewodniczącego skierowane do strony do uzupełnienia braków formalnych otworzy drogę do rozpoznania wniosków o przywrócenie terminu do określonych przez ubezpieczoną czynności procesowych.

Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 386 § 2 k.p.c. oraz art. 380 k.p.c. uchylił w całości zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Urszula Iwanowska SSO del. Beata Górka